

ЗБАРАЗЬКА ЦЕНТРАЛІЗОВАНА БІБЛІОТЕЧНА СИСТЕМА
МЕТОДИЧНО-БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ВІДДІЛ

„Змагаються сільські
бібліотекарі”

Виставкові форми роботи: традиції та новації.

(Трибуна бібліотечного досвіду)

м. Збараж
2007 р.

„Українська книга повинна займати чільне місце в житті кожної людини, твір кожного українського письменника повинен мати шанс побачити світ і знайти свого читача, а полиці українських бібліотек повинні поповнюватись новими книжковими перлами”.

Ю. Богуцький – Міністр
культури і туризму України.

Підготувала:

Т. Кульпа, завідувачка методично-бібліографічного відділу ЦБС.

Комп’ютерний набір:

Г. Ігнатєва

Відповідальна за випуск:

О. Бондар, директор ЦБС.

Ви чуєте, до нас говорять книги,
Ці книги, як спресовані роки,
Неначе грандіозних мислей здвиги
У руслі велелюдної ріки
Говорить і сьогоднішнє, й колишнє
З цих незбагненно цінних сторінок...”
Л. Михайлів

У сучасному інформаційному суспільстві бібліотеки відіграють надзвичайно важливу роль не тільки в просвітницькій та навчальній діяльності, але й у формуванні громадянського суспільства, що є дуже вагомим аспектом реалізації демократичних реформ. На відміну від системи засобів масової інформації та освіти, які пропонують громадянам вибірковий принцип доступу до інформації, бібліотеки є тими інституціями сучасного суспільного процесу, де надбання культури та знань надаються вільно у найбільш широкому розмаїтті.

З метою популяризації книги та читання бібліотеки Збаражчини в 2007 році включилися в районний огляд – конкурс на краще розкриття бібліотечного фонду згідно інформаційних потреб користувачів під назвою „Виставкові форми роботи: традиції та новачі” .

Адже, загальновідомо, що в загальній системі просвітницьких заходів бібліотеки провідні позиції відведено саме наочним формам роботи. Недарма народне прислів'я говорить „Театр починається з вішалки”. Особливого значення набув конкурс цього року – оскільки 2007 рік – Рік Української книги.

Оголошенню конкурсу передували соціологічні дослідження проведені в ЦБС: „Книга. Бібліотека. Читач” (2006 р.), „Молодь. Інформація. Бібліотека” (2007 р.), „Духовні цінності молоді та сучасна українська книга” (2007р.), а також написання рефератів сільськими бібліотекарями на тему: „Приваблива сільська бібліотека. Проблеми і шляхи їх вирішення”.

Читачі приходять у бібліотеку з метою задоволення культурних, інформаційних потреб. Велика роль у цьому відводиться бібліотекарю. Адже кожен відвідувач повинен мати впевненість у тому, що знайде у бібліотеці не тільки цікаву, корисну книжку, але й привітну людину, помічника, висококваліфікованого фахівця, який всіма силами намагатиметься задовольнити його потреби.

Донести якомога краще, ширше книгу, особливо українську книгу, віддати належну шану скромній праці сільського бібліотекаря, підвищити його імідж – такою була мета проведення огляду-конкурсу. Учасники конкурсу, а це 60 бібліотек-філій району, представляли програми розкриття бібліотечних фондів, фотографії, відгуки читачів. До уваги бралися традиційні форми розкриття, а також неабияке значення надавалось інноваціям. Методичним відділом надавалась експертна оцінка, по мірі потреби, вносились корективи.

Ще одна похвальна сторона конкурсу, що художник централізованої бібліотечної системи Оксана Вербовецька, цікаво, оригінально, своєрідно, досить вдало оформляла назви виставкових форм роботи у бібліотеках. Звичайно, оформити художньо книжкові виставки, пощастило не всім. Але половині найбільш вдалим, це вдалось зробити. Майстер - клас своєї справи О. Вербовецька, настільки естетично оформляла заголовки наочних форм популяризації книги, підбираючи форми, кольори, що багатьом бібліотекарям „доводилося” робити ремонти приміщень, шукаючи для цього спонсорів (філії сіл Чернихівці, Великий Раковець, Охримівці, Лози, Шили) в гіршому випадку – робити „косметичні” ремонти (сс. Синява, Малий Раковець, Охримівці, Романове Село, Травневе, Кретівці).

В бібліотеках-філіях системи поєднано наочне відображення актуальних напрямків просвітницької діяльності – а це морально-правове, духовне, естетичне, громадсько-патріотичне, і звичайно ж, неабияка роль відведена краєзнавчому вихованню, екологічній культурі користувача.

Відображення цих тем знайшло себе, перш за все, у традиційних тематичних виставках:

„Україна: Поступ у нове тисячоліття”
„Закон Божий – книга одвічних життєвих істин”
„Конституція: історичне становлення та реалії сьогодення”
„Молодь. Мораль. Суспільство”
„Сюди печаль свою несучу,
Шепчу молитву в ріднім слові”
„Народною пам’яттю нагороджені посмертно...”
„Повік людська плывтиме до Тараса безмежної любові течія”
„Мистецтво єднає серця”
„Війна болить ще й досі ранами”
„Краю мій лелечий”
„Екологія краю: Тривоги та надії”
„Де Прип’ять славилась водою, тепер Чорнобиля біда”
„Немає вищої святині, ніж чисте сяйво доброти”
„Мова рідна – древня, мудра і прекрасна”
„Далеко від дому крила зів’яли мої”
„І кожне ім’я - в твій літопис, Україно”

Ювілейні виставки з приводу визначних дат – Романа Шухевича, Соломії Крушельницької – „Легендарний командувач УПА”, „Крізь плін років дзвенить, зоріє, твій спів, прекрасна Соломіє”, славетних земляків – Оксани Лятуринської, Євгенії Бохенської, Микити Будки, Осипа Роздольського, Любові Гонтарук, були влаштовані практично в усіх бібліотеках системи. У цьому неабияку допомогли надали бібліографічні посібники, попереджувальні, бібліографічні довідки, інформаційні списки випущені методичним відділом ЦБ.

Зокрема змістовно і цікаво розкриті фонди у бібліотеках-філіях сіл Старий Вишнівець, Стриївка, Лози, Залісці.

Серед характерних ознак у філії Старого Вишнівця виділяються інформаційні матеріали: оголошення про визначення основної місії бібліотеки, оригінальне запрошення у дивосвіт книги, інформаційний дайджест „Влада інформує” з відповідними підрозділами:

„Влада у режимі законності”
„Держава і соціальний захист”
„Субсидія – цільова допомога”
„До довір’я – через нову податкову політику”

„Ринок праці – послуги та надії і майбутнє держави у ваших руках”, де зібрана уся необхідна інформація з даних питань. Привертає увагу виставка-реклама нових надходжень до бібліотеки. „Увага нові книги”. Інформація про нові книги знайшла себе і у сільській раді і школі. Приваблює до себе виставка-інформація „Про що говорять дати: Голодомор 32-33 років”, виставка-мозаїка „Збаражчина із минулого в майбутнє”, виставка-роздум „Екологія дитини – шлях до виживання нації”, виставка-порада: „Поради молодим ... і не тільки”.

Бібліотека-філія села Стриївка, яка знаходиться поруч із місцевою загальноосвітньою школою I-III ступенів, основну увагу приділяє запровадженню інноваційних форм популяризації книги. Тут також враховується диференційований підхід. Це виставка-календар „Молодь нового тисячоліття: проблеми, захоплення, інтереси” (юнацтво), виставка-календар „Моя найкраща, вічна і єдина, колиска і Вітчизна - Україна”, виставки-подорожі „Духовні святині нашого краю”, „Червона книга Збаражчини”, на якій представлено унікальне видання, єдине в своєму роді на Тернопіллі, автором якого до речі є, директор Стриївської школи В. Марцинишин „дали можливість подорожувати по Збаражчині”. Своєрідний інтерес викликає виставка-калейдоскоп „Запах зілля з бабусиних долонь”, яку доповнюють рецепти народної медицини. Виставки-запитання: „Що ти знаєш про СНІД?”, „Погані звички. Чи варто підкоряти цю вершину?” закликають молодь задуматися над відповіддю і прочитати рекомендовану літературу. До розмови запрошує виставка-диспут „Покликання: Як його знайти...”, виставка -рейтинг „Улюблена книга року” і ряд інших.

У бібліотеці - філії села Лози неабияку роль відведено краєзнавству. Адже тут оформлено літературну світлицю Бориса Харчука, яка, до речі, цьогогоріч поповнилася новими книгами -

дарунками від дочки славетного земляка - Роксани з автографами. У світлиці, поряд з творами майстра світової слави, уродженця села Лози, Бориса Харчука, широко представлено літературне краєзнавство. Тут розкрито „Літературу землі Збаразької”, твори лауреатів літературних премій вихідців із Збаразчини, виставку-знайомство із літературою про вчених світової слави наших земляків (І. Горбачевського, О. Смакулу, І. Вітенька), літературу для дітей письменників Збаразчини, які розкриті за допомогою аналогічних краєзнавчо-бібліографічних покажчиків, виданих методично-бібліографічним відділом ЦБ.

В бібліотеці-філії села Залісці вражає повнота розкриття бібліотечного фонду. Тут домінуючими є традиційні тематичні виставки, як от:

„Людина. Бог. Вічність”

„Держави славна назва – Україна”

„Землі окраса, духа благодать”

„Вибори... Шлях до державності”.

„Моя земля в чарівних Медоборах”

„Ми чуємо тебе, Кобзарю, крізь століття”

„Письменник. Ліцтература. Час”

„Молодь нового тисячоліття: проблеми, захопленн, інтереси”

„Засяйте над планетою невинні душі, збудуйте пам’яті неvigасний собор” (Голодомор 32 – 33 років)

і ряд інших.

Фіналом огляду-конкурсу стала презентація кожної із вищезгаданих бібліотек, на якій бібліотекарі відкривали таємниці з популяризації літератури, вміння правильно та ефективно рекомендувати книгу читачеві, використовуючи найбільш вдалі форми бібліотечної роботи.

Важливою подією стало проведення огляду – конкурсу для молодих бібліотекарів, які змогли запозичити досвід у своїх колег.

Перед журі постало нелегке завдання визначити переможців, адже всі учасники під час конкурсу показали себе творчими,

професійними, цікавими. І тільки після ретельного підбиття підсумків об'їзду бібліотек-філій переможцями були визначені: Надія Гнатівна Заблоцька (бібліотека-філія села Старий Вишнівець), Зіна Володимирівна Горбач (бібліотека - філія села Стриївка), Алла Дмитрівна Косяк (бібліотека-філія села Лози), Антоніна Петрівна Формазюк (бібліотека-філія села Залісці). Їх нагородили Грамотами відділу культури, грошовими преміями райкому профспілки працівників культури та присвоїли їм почесні звання конкурсу: „Пані Інновація” (Надія Заблоцька), „Пані Інформація” (Зіна Горбач), „Пані Бібліографія” (Алла Косяк), „Пані Традиція” (Антоніна Формазюк).

Районний огляд-конкурс нагадав про важливість і необхідність розкриття бібліотечних фондів з метою задоволення інформаційних потреб користувачів. Віриться, що він стане початком нової цікавої традиції в житті бібліотек Збаражчини, які, по всій ймовірності, наступного 2008 року мають намір включитися в районний огляд-конкурс із залученням громадськості. „Віват, бібліотеко!” – на кращу публікацію в районній газеті „Народне слово” про бібліотеку, книгу і бібліотекаря. Підґрунттям для цього слугуватиме написання реклам бібліотек - філій „Давайте всім розповімо про себе”. До слова, у 2007 році прийшов своєрідний конкурс-есе „Слово про улюблену книгу бібліо-текарів”. На даний час вивчаються відгуки і пропозиції в роботі філій системи. (Матеріали зібрано у методичному відділі).

Адже наші „книгині”, за висловом відомого письменника-земляка Петра Сороки, безкорисливі служителі Розуму і Добра, поети і художники в душі, мудрі наставники і порадики, які віддають тепло своїх сердець читачам – варті гідної пошани.

* * * * *
